

Premi Juvenil
MEMORIAL MANUEL CAMAÑES

POESIA

Obra:

Pas de ball

Autora:

Laia Cutrina i Gallart

Pseudònim:

Nina

XIV Certamen Literari en
Llengua Catalana

Octubre 2011

PAS DE BALL

Quan les ones m'acaronen
Emprenc un suau pas de ball,
El vent em pren per parella
I amb el seu dolç palpitari,
Infla potent les meves veles
I m'empeny lluny a somiar.

I en els seus braços em perdo
Nedant en els meus records,
entre il·lusions d'infantesa
i l'amor que ho omple tot,
quan el roig pinta la tarda
i el blau tinta l'horitzó.

És la dansa de les ones
com un passeig pel passat,
calma en els moments feliços,
tempesta quan tu te'n vas,
clar sobre obscur quan clareja
mil colors al teu costat.

Quan les ones m'acaronen
als teus braços vull estar,
si el vent em pren per parella
amb tu voldré sempre volar,
perquè si tu m'acompanyes
podré sempre més somiar.

Laia Cutrina Gallart

Premi Juvenil
MEMORIAL MANUEL CAMAÑES

PROSA

Obra:

El Gos del meu avi

Autora:

Aina Casal i Pelegrí

Pseudònim:

La guineu sorruda

XIV Certamen Literari en
Llengua Catalana

Octubre 2011

El gos del meu avi

L'avi Josep estava ben escarxofat en el seva butaca veient una de les seves pel·lícules favorites de l'Oest, com de costum, quan el telèfon el va

destorbar. Es va aixecar remugant, ja sabia que era la inoportuna de l'àvia.

-I ara què voldrà aquesta dona?-va rondinar amb veu alta per a si mateix.

-Reiet, que arribaré una mica tard perquè aquest autobús ens ha ficat en un embús. Pren nota d'un encàrrec per a la nena. Recordaves que avui vénen els nostres nets a sopar, oi?-va dir l'avia

-L'autobús no s'ha ficat en cap embús, simplement va per on a d'anar. I tu ets una vella pesada que sempre m'ha d'interrompre la pel·lícula en el moment més interessant. Digues el que has de dir i penja d'una vegada -va respondre l'avi, de mala gana.

-Pren nota vell rondinaire que després se t'obliden la meitat de les coses.

Escriu el que et diré: Aina, vés a buscar el pernil per a les croquetes que us donaré per sopar i de pas agafa al Txitxu. Recorda recollir les caques en una bosseta.-va dir l'avia abans de penjar.

L'avi va no va escriure pas res i confiant en la seva memòria d'elefant i va continuar veient la pel·lícula, escarxofat, de nou, en la seva butaca.

Passats uns minuts l'Aina obria la porta de casa seva, es va apropar a l'avi i després li va fer un petó. L'avi somrient i content de veure a la seva neta li va dir:

-Noieta, em sap greu però has d'anar per a uns encàrrecs que t'ha manat l'avia. Si mal no recordo, que de memòria en tinc molta, t'ho repetiré fil per randa, tal i com m'ho a dit- Li va dir l'avi i imitant la veu de l'àvia en to burleta, i va prosseguir:

-Vés a buscar al Txitxu, i recull les caques en una bosseta per a les croquetes i de pas, recorda agafar el pernil que li donaré per sopar.

-Vols dir que us ho has entès prou bé? Aquí alguna cosa no rutlla. Avi, jo vaig a buscar al gos i al pernil, però el menú del sopar ja el decidirem quan arribi l'àvia.

Caram ja cal que m'afanyi, has vis quin llamp? 1..2...3...4....apa! sents com ha retronat el cel? Quin tro! Pobre gos, amb la por que li fan a ell els trons! Vaig a buscar un paraigües i un impermeable dins l'armari.

Mentrestant, la mare de l'Aina , aprofitant que arribava d'hora de la feina va passar pel costat del cotxe de l'avi i en veure al pobre Txitxu allà dins esverat per la tempesta, se'l va emportar amb ella i de pas va aprofitar per anar a la botiga de gossos a comprar-li un impermeable. Però com anava molt carregada amb les bosses de la compra es va oblidar de tancar la porta del darrere del cotxe.

Després de remenar per tots els armaris, l'Aina va trobar el paraigües i l'impermeable de l'àvia i es va afanyar a fer el seu encàrrec. O si més no, el que ella creia que havia de fer. En arribar al cotxe i no veure al Txitxu va obrir la porta del conductor, segur que estaria arraulit sota el seient. Però es va quedar estupefacte quan va es adonar que el gos no hi era al cotxe i que la porta del darrere estava oberta. Nerviosa va començar a cridar al Txitxu per tot el seu voltant. L'avi amés de repapiejar, s'havia deixat la porta oberta i ...ara qui era el valent que li explicava això a un avi que no reconeixia que desvariava i que amés presumia de tenir una memòria excel·lent.

De tornada de la cansaladeria, l'Aina per sort va topar amb el gos del seu avi i encantada li va donar un tall de pernil. El gos es va menjar ràpidament aquella delícia i la va seguir. Els dos van tornar cap a casa veloçment.

-Avi, he trobat al Txixu però no tenia la corretja i no l'he pogut passejar.

Estic xopa. Si us plau, el pots treure tu a que faci les seves cosetes?

Com s'havia acabat la pel·lícula i li sabia greu dir que no a la seva neta, l'avi va lligar a aquella centrifugadora peluda que estava deixant el pis tot mullat i sense pensar-s'ho gaire es va afanyar a treure'l abans que l'àvia l'enxampés.

En obrir la porta de l'ascensor l'avi va sortir disparat rere el gos patinant sobre el terra mullat a "tota castanya".

-I ara què tens tu, atura't Txixu que les gats no surten quan plou, què redimonis estàs empaitant?

-Lladre!- va cridar una dóna tota enfurismada- Què fa vostè amb el meu pobre Rufus?

-Rufus? Senyora, amb tot els meus respectes, a mi no em cridi i menys m'acusi de robar el meu propi gos! Aquest és el meu Txixu!

-Txixu? Rufus es diu.-va afirmar mentre el Rufus es llençava content i excitat sobre la seva mestressa. I és que el Rufus i el Txixu s'assemblaven tant com dues gotes d'aigua.

-Pare, què fas aquí al carrer amb aquesta pluja i discutint amb aquesta senyora? Agafa al Txixu, mira que cofoi està amb aquest impermeable!

Som-hi cap a casa!- va interrompre la mare quan just arribava al portal de casa amb el veritable Txixu.

L'avi, confús, va replicar:

-Filla, no em facis gaire cas. Tota la culpa la té la teva mare que m'ha trucat manant-me que l'Aina anés a buscar al Txitxu, i recullis les caques en una bosseta per a les croquetes i de pas, agafés el pernil per sopar. I no m'expliquis com s'ha embolicat la troca.

-Si pare, sí. Tens raó. Ja heu embolicat bé la troca. Marxem cap casa que tots estem ben xops, menys el Txitxu que porta impermeable.

Aina Casal i Pelegrí

Menció Especial del Jurat

A l'obra

En Robert el cavaller

Autor:

Gerard Asbert i Marcos

Pseudònim:

Yuyito

XIV Certamen Literari en
Llengua Catalana

Octubre 2011

EN ROBERT EL CAVALLER

INICI

El cavaller Robert,
estava en el desert,
va veure una pista,
i al costat una llista.
La llista era d'armes,
i la tenia a les cames.

NUS

Va veure el dolent,
l'estava molt content.
Va lluitar contra ell,
per la princesa Clavell.
Quasi li donava,
però ell se'n anava.
Ho va intentar un altre cop,
i el dolent es va donar un cop.
El malvat es va matar,
i la princesa es va desmaiar.

DESENLLAÇ

Va vindre una déesa,
i va fer despertar la princesa.
La donzella no sabia el que era,
i es pensava que era una somera.
El rei va dir: glòria,
Perquè la princesa va recuperar la memòria

Gerard Asbert Marcos

XIV Certamen Literari en
Llengua Catalana

1er. Premi Poesia

Obra:

“Jardí de silencis”

Autora:

Diana Curto i Daufí

Pseudònim:

Intimitats

Octubre 2011

“ Jardí de silencis... “

*“No parlo de miratges ni quimeres,
sempre hi ha algún jardí d'ombres benignes
on els neguits s'encalmen i el silenci
no és el buit, sinó l'espai que ens manca
per confiar novament en nosaltres.”*

(Miquel Martí i Pol)

Jardí de silencis...

(Introspecció en sonets anglesos)

No em vull trobar en un ample semicercle,
on el temps sigui temps, feresst i agrest.

Vull trencar la buidor d'aquest vell cercle,
espill sincer, punyent de tan honest.

Per què seguir, com pas d'una candela,
en lenta processó enfonsant l'anhel?

No és millor començar una nova estela
amb un llibre no escrit i paral·lel?

Els records són com fulls d'un vell conveni
per tal de refermar amb un nou disseny.

Si no ens agrada allò que hi viu, l'ingeni
pot començar el camí amb un nou pedreny.

Cada dia té una fi, que és la nit,
i un començar de nou, amb dia al pit...

.....

Al meu jardí, silenci i sajolida
es parlen amb mots muts i de capritx.
I quant ensenya el jardí a l'ampla eixida
de silencis... Mullant-se al seu esquitx!

Cada flor, cada planta, és la pubilla
d'un nou néixer, un nou créixer, un nou morir...

I el sol, com la lluna, puntual brilla
quan li pertoca el temps del seu brunyir.

No es pregunta perquè en la seva agenda

ahir o avui s'atura o crida el vent.

I la nit no s'angoixa si en cloenda
cada pètal es tanca a ajustament.

Perquè l'home i la dona sens repòs
es turmenten en un llambrec feroç?

.....

Vine, amor, al jardí dels meus silencis!

Si no cal ni parlar... Ho fa l'oratjol.

Ens asseurem aquí i quan tu comencis

a somriure, ja t'entendré a l'estol.

Si el mirar dels teus ulls ja és trajectòria
que camina fins al meu fi rebost,
el que em viu a l'endins, i on la memòria
sap escoltar amb un cor sempre dispost!

Si jo sé quan t'escola la tristesa...,
quan la joia se't vessa en el mirar...,
quan la mort d'un company és mustiguesa...,
quan et sents fort encara en abrivar...

Al jardí dels silencis, vell tresor,
parlarem sens paraules, cor a cor...

Diana Curto i Daufí

XIV Certamen Literari en
Llengua Catalana

2on. Premi Poesia

Obra:

Tu, encara

Autora:

Eva Moreno i Bosch

Pseudònim:

Irma Kovalski

Octubre 2011

T U, E N C A R A

Avui m'has mirat
com si em volguessis veure
ajagut sobre el teu cos de ferro
on la vida se t'adorm
estàtica i distant
on hi ets sense ser-hi
i estàs sense estar

Avui, per un moment
m'ha semblat
que marxava el teu esguard
d'aquell infinit
que sempre mires de fit a fit
i mai no arriba.

I una guspira de la llum
que va viure en els teus ulls
ha recorregut la meva nuesa
desitjant estimar-me
amb un desig que panteixa

I jo,
amb l'amor tan madur
t'he acaronat els cabells
I tu,
des d'aquelles ombres
que t'estrafan la veu
m'ha semblat que em deies
sóc jo, vida
encara
sóc jo,
amor meu

Irma Kovalski

XIV Certamen Literari en
Llengua Catalana

3er. Premi Poesia

Obra:

L'eco del record

Autora:

Imma Fuster i Tubella

Pseudònim:

Oratge

Octubre 2011

... El mateix pou del qual surt
la vostra rialla, sovint ha estat
ple de les vostres llàgrimes.
Khalil Gibran

L'ECO DEL RECORD

Ja sento les rialles... Quina pena!
Veig l'ombra i el dolor al seu esguard,
i el vent acull la seva cantilena
que entona i desentona fins ben tard.

Tothom riu sense entendre el plor d'un cor
que sagna i vessa un llagrimaig suau.
I ella només vol viure en el record,
sols vol trobar un raconet de pau.

La respecto perquè en conec la història,
li somric perquè em produeix tendror.
Conserva un niu d'instant a la memòria
d'uns temps passats de joia i de claror.

Un home entrà al seu cor amb gran dolcesa,
van viure uns jorns d'amor efervescent,
però ell morí i deixà una flama encesa
que conserva a la pell i al sentiment.

I jo a l'abril, la veig com rosa oberta
i a l'hivern com un cim immaculat.
Em saluda amatent, i em desconcerta
veure com cull engrunes d'amistat.

És eterna noctàmbula d'amor
que pels estralls del temps se sap ferida
i ofega entre les mans un crit sonor
quan veu com se li va esmunyint la vida.

Han volgut trepitjar-li els pensaments
i, agosarats, robar-li la innocència.
Glop a glop, ha begut de tots els vents...
pas a pas, ha vençut la indiferència.

En la fredor del temps passa l'estona
asseguda en un banc o passejant,
un núvol de silencis l'acarona
i la retorna al seu passat vibrant.

Deu ser bell estimar com ho ha fet ella,
malgrat que avui tragini el pes d'ahir
i que la gent de l'arbre en faci estella
tot menyspreant l'embat que va patir.

I m'entristeix que es vulgui fer censura
de qui ha pagat un preu massa elevat
per haver estimat molt, sense mesura,
i dur a l'ànima el bes d'un somni alat.

.....

El crepuscle dels anys l'ha anat solcant
però ella, amb l'enyor dintre la mà,
va al seu aire en un món que li ve gran.
I jo penso : Pobreta...

I quin mal fa?

Imma Fuster i Tubella

XIV Certamen Literari en
Llengua Catalana

1er. Premi Prosa

Obra:

Amor ífim

Autor:

David Castejón i Ferrer

Pseudònim:

Eleuterius Grauehaare

Octubre 2011

Amor ínfim

En un dia clar d'abril una mosca va volant pel cel; no gaire alt, perquè la vida no els ha reservat fites gaire elevades a aquestes criatures, però sí molt ràpid, perquè s'hi juga la pell. Acaba d'escapar pels pèls del bec d'un pardal, gràcies a les seves piruetes i al seu vol irregular, i tot i que creu haver-lo despistat, no se'n refia. De fet, prou bé que ho sap, per anar per aquest món ple de perills hi calen mil ulls, i una mosqueta minsa i poqueta cosa com ella no es pot permetre el luxe d'abaixar la guàrdia ni un instant. Ben mirat, potser fos precisament aquest el mateix principi que un dia llunyà va il·luminar alguna entitat d'extrema saviesa, quan va decidir fornir-la a ella, i a tota la família de les mosques, amb aquests grans panells oculars compostos que tenen, i que ho veuen tot al seu voltant...

Fos com fos, ara, al bell mig del seu camp de visió polièdric, s'hi enquadra la torre de l'església d'un poblet habitat per humans orgullosos que la menyspreen, multiplicada en una infinitat de torretes minúscules matisades des d'angles i gradacions lumíniques diferents. A la mosca, certament, no li interessa gaire l'arquitectura, però sí molt les concentracions de gent, i encara que els homes acostumin a dir d'ella que tan sols és un insecte molest i fastigós que frueix passejant-se per la merda, a ella allò que més li plau, sens dubte, és perdre's entre ells: jugar sobre les seves epidermis banyades en suor, i tastar els sucus de totes les coses que traginen. Sent així, doncs, la mosca ben aviat s'oblida de torres i de campanars, i de balcons i de terrats, i enlloc d'això es capbussa en una sobtada trajectòria descendent, que la col·loca al centre de l'animació matinera que agita els carrers.

La plaça major és ben abarrotada; s'hi sent el barbull incompreensible de veus que negocien, i l'olor dolç de les fruites mesclat amb la fortor del peix. Engrescada per tota aquesta onada de sensacions, la mosca va errant en ziga-zagues veloces entre els cossos pudents d'homes i dones, i d'avis i nens, fins que tot d'un plegat, guiada pel seu caprici, es decideix a posar les potes sobre el berriscol d'un préssec madur. L'assaboreix pas a pas, mentre hi camina per damunt com si fos un món nou i inexplorat, i, cada cop que detecta algun punt que li resulta especialment agraït, hi aplica la seva

trompa, per xuclar-ne les essències amb delit. Malauradament, la tranquil·litat d'una mosca, igual com passa amb la seva existència, està cridada a durar ben poc, i de cop una mà monstruosa s'abalança sobre la peça amb els cinc dits ben oberts, talment com les grapes terribles d'un depredador. La mosca, que roman però sempre atenta i vigilant, rarament es deixa enganxar per sorpresa: amb una maniobra àgil remunta ràpidament el vol, i, dibuixant un primer cercle imprecís a l'aire, tot seguit s'allunya, portada per un nou aroma que la reclama més enllà.

A la paradeta del costat, les patates i totes les altres hortalisses no li fan gaire el pes, de manera que s'acaba decantant pel coll greixós d'una dona rude de camp que despatxa els seus clients. Pel gust que li descobreix, tot li fa pensar que, de bon matí, no ha disposat de massa temps per passar sota la dutxa, ni tampoc de malbaratar la seva flaire característica amb cap inhibidor artificial d'aquells tan poca-soltes que s'encaparren a utilitzar els humans: dos detalls, sens dubte, que una mosca sempre agraeix de tot cor. El cos agrest i rotund de la seva amfitriona, en conseqüència, se li revela com un paradís inalterat d'olors i sabors superposats que l'atrapen i la sedueixen, i la mosca arriba a covar el pensament de no abandonar-lo mai, de fer-ne el seu refugi particular de pols i de sutge, i de greix i de sal. La dona, per desgràcia, no sembla compartir la mateixa opinió, i no triga en empaitar-la amb un moviment maldestre, enutjada i cridant-li impropis i malediccions; la foragita un, dos, i tres cops... fins que la mosca es convenç de que allí tampoc no és ben rebuda, i de que no se li dispensarà un tracte molt agradable si prova de tornar.

Un altre vol curt, i la mosca aterra ara al damunt d'un llobarro fresc. Tota despreocupada, fa un tomb sobre les seves escames relliscoses, i s'impregna del seu sabor a mar, mentre els humans gesticulen i fan anar els seus membres gegantins d'aquí cap allà, intercanviant pedaços de paper insulsos per bosses plenes de gambes i cues de rap. La mosca, però, ja n'ha tastat molts de llobarros, així que se'n cansa aviat; suaument es deixa caure lliscant pel ventre del peix fins a un llit de glaçons de gel, i després se'n va fent saltironets cap a una muntanya de cloïsses que s'aixeca tot just al costat. Amb desencís, en arribar-hi descobreix que la superfície rocosa d'aquells animalons tan reservats no ho és gaire d'interessant, i de seguida

es disposa a agafar embranzida per cercar nous horitzons... però justament en aquell precís instant quelcom inesperat l'atura: una altra mosca, que s'ha enfilat pel vessant oposat del mateix monticle, tot xarrupant amb deliri una closca rugosa incrustada d'immundícia marina i restes de sal. Intrigada, de primer, la mosca resta palplantada durant un microsegon o dos, observant a la nouvinguda amb precaució. Ben aviat, però, comença a sentir-se envaïda per una fascinació insospitada que no li deixa marxar; potser sigui per la coqueteria amb què l'altra es neteja els ulls, amb aquella manera que té de fregar-se'ls delicadament amb les seves potetes davanteres; tal vegada sigui degut a la gracilitat amb què belluga les seves ales perfectes; qui sap... El cas és que, tot d'una, la mosca cau enlluernada per l'esclat màgic de la química, brillant i inequívoca, i se n'adona que en realitat allò que es mira és una femella excepcional... un exemplar perfecte i sa, que els mandats incontestables del seu codi genètic, automàticament, li ordenen que ha de festejar.

Al cim d'una muntanya de cloïsses, doncs, es troben mosca i mosca, i totes dues comencen a jugar. L'una ronda a l'altra; l'altra se'n vol escapar. La primera fa una temptativa tímida d'acostar-s'hi, però la segona fuig i es fa pregar. Finalment, després d'una estona perseguint-se en cercles, totes les reticències inicials s'acaben afluixant. Mosca femella acull en el seu si a mosca mascle, i les seves potes s'entrellacen de forma definitiva en una abraçada que els fa oblidar-se del món que giravolta més enllà. Tant es així que, trobant-se immerses en el gaudi de la seva unió, cap de les dues encerta a adonar-se del ràpid canvi esdevenint-se a la pressió atmosfèrica del seu voltant...

Massa tard. Quan a la fi els hi salten totes les alarmes, ja és per trobar-se al damunt un diari enorme i pesant, materialitzant-se a tota velocitat des dels sostres de la seva visió polièdrica; horrorós, ferotge, amb fileres i més fileres de símbols indesxifrables alineats a les seves pàgines, ben bé com mosques aixafades en cruel ritual; amb un munt de fotografies burletes d'homes i dones arrogants, que semblen assenyalar-les i riure-se'n, fent escarni del seu destí fatal

David Castejón i Ferrer

XIV Certamen Literari en
Llengua Catalana

2on. Premi Prosa

Obra:

L'un i l'Altre

Autor:

Francesc Xavier Sánchez i Climent

Pseudònim:

T. Setzefonts

Octubre 2011

L'Un i l'Altre

Els dos homes més vells del poble, que competien silenciosament per veure quin d'ells mantenia millor l'equilibri en el fràgil fil de seda de la vida, seien junts, com sempre, en un banc de pedra guarnit amb oxidades volutes de ferro forjat als laterals del respatller (el qual ja els havia vist jugar quan tot just començaven a caminar, gairebé un segle enrere). Havien nascut el mateix dia del mes de desembre del mateix any, amb pocs minuts de diferència, en cases contigües. Els havien batejat junts i, per casualitats que sorprendrien al més incrèdul, havien acabat compartint el mateix nom. Seguiren vides emmirallades, gairebé indistingibles; fins i tot van acabar casant-se el mateix diumenge amb sengles dones que, per atzars que no cal mirar d'entendre, compartien nom entre elles. Cap dels dos havia tingut fills i, per què el mal no l'haguessin de suportar tot sols, el destí els condemnà a enviduar alhora, l'Un una mica abans que l'Altre.

A la seva venerable edat ja havien vist un parell de guerres ferotges (en les quals l'Un i l'Altre s'havien salvat la vida mútuament amb només uns minuts de marge) i dues paus molt diferents i hesitants. Havien viscut i suportat alguns règims antagònics (segurs de poder canviar el món però que ja només eren un record) mentre reis i governs, tan presumptuosos com peribles, havien estat substituïts per uns altres d'igualment pomposos i efímers. El poble també havia canviat: hi havia una fressa malaltissa (inherent al cobejat progrés que tothom venerava), molts més vehicles, amples carrers preconcebuts i impersonals, i gent forana que mirava avall en comptes d'enlaire. Els edificis eren molt més alts (no pas aixecats per a les persones sinó per a la grandesa de les seves ambicions) i les cases de sempre queien sota el mall dels plans urbanístics que no estan fets per perdurar però que arrasen allò que sí perdura. Només el banc de pedra restava immòbil i silenciós al mateix lloc, sense immutar-se, als afores, al voral esquerre de l'antic camí abandonat. Per això se l'havien fet seu.

Cada dia, a les quatre en punt, els dos homes s'hi trobaven per, gairebé exclusivament, recordar allò que ja sabien i discutir pels detalls d'uns records que eren, de fet, els mateixos. Però també, i sobretot, es trobaven

per competir sense presses. En realitat, la competició era prou fàcil i assossegada. No havien de fer res d'extraordinari (o sí, ben mirat): tan sols calia deixar passar les hores per veure qui n'aguantava més; una dura prova de resistència que fins aleshores no tenia un clar vencedor. Així havien passat molts dies i molts anys, en empat tècnic, en companyia l'Un de l'Altre (com no podia ser de cap més manera) mentre les tardes maduraven tranquil·lament i el sol envermellia poc a poc rere les muntanyes fins que el morat tint anunciador de la nit devorava el cel i convidava l'Un i l'Altre a acabar amb la conversa i tornar lentament cap a casa, gronxant la desgastada ossada i ajudats per un bastó que s'havien regalat en complir seixanta-cinc anys, en feia ja vint-i-cinc.

Però aquell dimarts no semblava haver-hi conversa i ambdós competidors callaven més que de costum.

–Hem sigut ombres inseparables des que vam néixer –digué finalment l'Un a l'Altre– Creus que ja ens ho hem dit tot a aquestes alçades?

–Doncs... no ho sé pas...

–No hi ha res que vulgui dir-te que no t'hagi dit ahir mateix, fa un mes o fa cinquanta anys; ni un detall, ni un secret, cap veritat o mentida. No tenim res més a compartir, te n'adones? Només ens queda saber qui dels dos aguantarà més. I, a sobre, aquesta serà l'única novetat que no podrem explicar-nos.

–És possible... però, què intentes dir-me?

–Que ja és hora de fer alguna cosa nostra, vull dir teva o meva, que ens permeti gaudir d'un raconet propi. Imagina't l'emoció de saber alguna cosa que l'altre desconeix...

–Coses diferents, tu i jo?... no sé pas si en sabríem... Què tens en ment?

–Molt senzill: no vinguem demà. Anem a qualsevol altre lloc: tu allà, jo més enllà, i dijous ens tornem a trobar aquí i ens ho expliquem, què et sembla?.

L'Altre hi va estar d'acord.

* * *

Aquell dijous a la tarda plovia. L'Altre sortí de casa amb un ample paraigües a l'hora de sempre i es va dirigir amb el pausat caminar de sempre cap als afores del poble mentre pensava en la quantitat de coses estrafolàries, a parer seu, que havia viscut tot sol el dia anterior. Aquell cop, però, i seguint amb el joc dels canvis, va decidir modificar l'itinerari i n'escollí un que passava just per davant de casa de l'Un (tenia l'esperança de sorprendre'l, trencant una rutina més, ara que s'havia obert la veda). En girar la cantonada, uns llums rotatius d'un taronja artificial brillaren de sobte a través de la roina i parpellejaren dins els seus apagats ulls grisos. Malgrat la quantitat de curiosos que s'havien concentrat al voltant de l'ambulància, va poder veure com dos infermers sortien a corre cuita d'un portal. El més jove empenyia una llitera i el més gran duia, ben amunt, una bossa de sèrum. Carregaven un home vell que agonitzava mig cobert amb una manta de la Creu Roja (una mortalla prematura sens dubte). Els tubs que li penjaven dels narius, la boca i el braç, miraven d'estabilitzar unes constants que s'ensorraven sense remei (poc s'hi pot fer quan el fil de seda es trenca definitivament). De lluny, mentre el descens de les gotes semblava alentir-se per a regalar-los més temps, la mirada de l'Altre es creuà amb la mirada de l'Un que, mentre es moria, cercava companyonia en l'amistat i semblava disculpar-se per no haver compartit el darrer dia de vida junts. Instants després, l'ambulància s'obria pas a cops de clàxon i de sirena en direcció a l'Hospital del Sagrat Cor.

Mitja hora més tard, mentre l'Altre seia al banc de pedra sota la pluja i tastava la soledat per primer cop (el sabor de la qual li semblà d'una exquisidesa només apta per als paladars més fins), l'Un expirava al mòdul número 11 d'urgències rodejat d'estranyys que el magrejaven debades, de fàrmacs que pudien a derrota mèdica, d'inútils màquines de freda complexitat lluminosa i de dramàtics xiulets antinaturalss que advertien de l'evidència (i que sempre acaben impedit l'íntima privacitat del darrer sospir).

L'Altre tancà el paraigües amb serenor i, xop, inspirà, despreocupadament, la molla humitat que fa florir els camps més erms mentre rememorava, sense cap emoció, episodis de tota una vida en plural, preparant-se per a les meravelles de la soledat. Se sentí únic, propi, complet, seu (per fi) i, just abans de tornar a casa, va somriure de satisfacció i felicitat; alliberat; sotjant amb la profunditat de la mirada l'horitzó de temptador silenci que apareixia rere el fosc plugim; sense penedir-se'n gens ni mica.

I és que, ben mirat, a cua d'ull, per què hauria d'averkonyir-se de la victòria, el vencedor?

Francesc Xavier Sánchez i Climent

XIV Certamen Literari en
Llengua Catalana

3er. Premi Prosa

Obra:

El mar de tots

Autora:

Laura Villa i Llop

Pseudònim:

La ginesta

Octubre 2011

Si el mar és fúria, bot i deliri
és embranzida i és cos a cos,
qui se'n recorda del cementiri,
del gris de nacre del seu repòs?

Josep Maria de Sagarra

ELS VALORS DE L'AVI

-On anem, avi?

-A la platja, fill.

-Però jo vull anar a la plaça a jugar!

-Què et penses? Que a la platja no s'hi pot jugar?

Collíem petxines, de sis mides diferents. I les classificàvem així, per grups. Unes eren tan petites que costaven molt de trobar. Aquestes i els cargolins. D'altres, més grans i foradades, et demanaven a crits que les pengéssis d'un cordill. I així ho fèiem, en acabar.

Suposo que m'agradava. Collir petxines, vull dir. Mai no li ho vaig arribar a dir, a l'avi, que m'ho passava bé fent aquelles troballes.

-I si les venem?

-Per què les vols vendre?

-No ho sé... pels diners?

-No podem, fill. El mar és de tots, teu i meu, dels rics i dels pobres.

Ens arremangàvem els pantalons i remullàvem els peus vora l'aigua. La mare deia que per culpa d'això sovint em constipava.

Un dia, li'n vaig fer un, de collaret de petxines, a la mare. Jo el trobava molt bonic. El vaig fer amb petxines de tres mides diferents! Però no sé si a ella li va agradar gaire.

Aquell collar era especial. Vam trigar ben bé una setmana a enllestir-lo. Jo volia que fós tan perfecte que cap peça no em semblava suficientment esplèndida per a la mare. Havia de ser insuperable, l'obra ideal, com ella. L'avi es feia un tip de riure observant-me renegar amunt i avall, amb els peus enfonsats a la sorra, freds.

-Noiet! Que a aquest pas li regalaràs per Tots Sants! Valga'm Déu, quina paciència!

Però també remenava la terra com jo i, contrariant-se, llençava les peces mediocres al mar amb la mateixa passió que ho feia el seu nét.

La passió que tant ens caracteritzava. El fantasieig propi dels eixelebrats que mai no en tenen prou, que sempre ahelen més. Així érem. I així sóc, ara, després de vint anys.

LES VIRTUTS DEL NÉT

-On anem?

-On tu vulguis, avi.

Però no marxàvem enlloc. Aleshores, ja no.

Vaig acostar-li el cargol de mar a l'orella bona.

-Tanca els ulls. Sents les ones com xiuxiuejen? Sents què diuen? Parlen de nosaltres, avi! De tu i de mi, de les nostres tardes d'hivern. Pots escoltar què recorden? Pots recordar-ho, tu?

Dels seus llavis brollà el silenci. Dels seus ulls, una llàgrima.

La llàgrima més trista que mai he vist. La més amarga.

EL MAR DE TOTS

Miro l'aigua transparent, cap onada la trasbalsa. En canvi, jo sí queestic commogut. Amb prou feines recordo les nostres converses i això m'afligeix

més encara. Com es pot oblidar tan ràpid? Què he de fer per mantenir el record intacte?

Somric i sé que el mar és el meu aliat. Em glaça els peus i em cou l'ànima.

El vent em duu paraules de consol que m'abraçen i em reconforten.

M'ajec a la sorra i les meves mans agafen la primera petxina, sense vacil·lar.

Que n'és de bonica!

La segona és trencada, però igual de bella.

La tercera, bruta i agraciada.

Totes, absolutament totes, valen. Tal i com són. Tal i com som.

Això és el què em diu, avui, el meu avi estimat. Serà aquest el seu llegat?

I així passo el matí. Apilant closques imperfectes que, als meus ulls, esdevenen pedres precioses a l'instant. Meravelles del mar. Aquest mar que és ben bé de tots, tant dels vius com dels morts.

Laura Villa i Llop